Upseeriliitto ry:n lausunto puolustusvaliokunnalle
4.10.2017

EDUSKUNTA
Puolustusvaliokunta

HE 106/2017 VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2018

Puolustusvoimauudistuksen jälkeinen palkatun henkilöstön määrä, noin 12 000, on riittämätön Puolustusvoimien jatkuvasti lisääntyvien tehtävien toteuttamiseksi. Henkilöstön lisätarvetta ei ole edes arvioitu – saati rahoitettu – vaikka tehtävät selonteon mukaisesti lisääntyvät ja tulevat vaativimmiksi. Valmiuden parantaminen, kyber- ja hybridisodankäyntiin varautuminen ovat uusia toiminta-alueita, jotka eivät miltään osin vähennä tarvetta tehdä Puolustusvoimien aiempia tehtäviä.

Nykyinen työmäärä aiheuttaa liiallista rasitusta Puolustusvoimissa. Upseereista 43 % kertoi Upseeriliiton jäsenkyselyssä tuntevansa työuupumusta.

Sodan ajan joukkorakenne määrittää puolustusvoimien henkilöstörakenteen. Lisäksi tähän vaikuttavat puolustusvoimien rahoituskehys, tehtävät sekä puolustusvoimien uusien suorituskykyjen ja valtion toimintamallien kehittäminen. Jos henkilöstöä ei tule lisää, tulee vähentää joitakin tehtäviä. Puolustusvoimat pyrkii toteuttamaan pilkulleen sen, mitä sille annetaan tehtäväksi, mutta nyt selkeänä uhkana on tekemisen tason lasku.

Henkilöstövoimavaroja kohdennetaan puolustusvoimien ydintehtäviin kuten toimintavalmiuden ylläpitämisen, asevelvollisten kouluttamiseen sekä uusien suorituskykyjen ylläpidon ja kehittämisen edellyttämiin tehtäviin. Mistä ne kohdennetaan? Mistä vähennetään? Jää vaikutelma, että puolustusvoimissa on ilmaa henkilöstössä. Todellisuudessa ei enää ole paikkoja, joista voidaan henkilöstöä kohdentaa ydintehtäviin.

Nyt Puolustusvoimille suunniteltu 50 miljoonan euron lisämääräraha kuluu valmiudellisen kaluston ylläpitoon eikä operatiiviseen toimintaan. Aikaisempaa korkeampi valmius lisää myös henkilöstömenoja, mutta niihin ei ole tulossa riittäviä määrärahoja.

Jotta selonteon hyvät tavoitteet voisivat toteutua, edellyttää se suunnittelua ja panostamista myös henkilöstöön. Pelkillä koneilla ja materiaalilla ei puolustuskykyä paranneta eikä edes ylläpidetä.